

Шапочка Н. В.,
старший викладач кафедри викладання другої іноземної мови
Запорізького національного університету

ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ОБРАЗНОСТІ В НІМЕЦЬКОМУ ПІСЕННОМУ ФОЛЬКЛОРІ

Анотація. Статтю присвячено засобам лексичної образотворчості в німецьких народних піснях. Матеріал доводить присутність у цих фольклорних текстах метафори, епітетів, уособлення та порівняння як найбільш значущих елементів у створенні поетичної виразності тексту німецької народної пісні в цілому і конкретних образів німецької фольклорної картини світу.

Ключові слова: німецька народна пісня, метафора, епітет, уособлення, порівняння, образність.

Постановка проблеми. Німецька народна пісня є однією з форм народної поетичної творчості німецького народу поряд із такими фольклорними жанрами, як билина, легенда, загадка, прислів'я, приказка. Вона є також частиною духовного життя людини (ритуали, обряди), безпосередньо вплітаючись у матеріальну й практичну діяльність людини. Тож не дивно, що їй присвячені роботи багатьох вітчизняних і зарубіжних учених [1; 2; 6; 7; 8; 10; 14; 17; 19; 22; 24; 25].

Мета. Об'єктом цієї статті стала німецька народна пісня (НП), а предметом – лексичні засоби створення її образності. Завданнями цієї статті є аналіз стилістичних можливостей фольклорного тексту та опис найбільш типових для текстів НП тропів.

Виклад основного матеріалу. Одним із засобів стилістичної виразності фольклору виступають тропи. Тропи – основні лексичні засоби словесної образності [23, с. 43], «явища, лексико-семантичні, це різні випадки вживання слова в переносному значенні» [15, с. 459], семантично двопланові найменування, використовувані як декоративні засоби в художній мові [11, с. 75]. Можна виділити два найважливіші критерії визначення тропу – його двоплановість і декоративність. Перший характеризує троп як складну за своєю семантичною структурою одиницю, а другий вказує на обмеження сфери використання даного засобу словесної виразності художньою мовою. Тропи є важливим засобом мовної реалізації фольклорної картини світу. Найактивніше в текстах НП використовуються епітет, метафора, порівняння й уособлення.

Епітет – слово, що «образно визначає предмет або дію, підкреслює їх характерну ознаку, також найбільш споживано в художній мові, де воно виконує естетичну функцію» [15, с. 460]. Згідно з характеристикою А.Н. Веселовського епітет – це «однобічне визначення слова, або що підновлює його загальне значення, або що підсилює яку-небудь характерну, видатну якість предмету» [5, с. 59]. Таким чином, можна виділити три основні ознаки епітета: образність, емоційність, однобічність, тобто підкреслення одної з ознак або одного з вражень про предмет. Слід відзначити, що в лінгвістичній традиції немає одноманітності в трактуванні епітета в об'ємі цього поняття.

У широкому тлумаченні епітет може бути виражений будь-якими мовними одиницями, що образно визначають предмет або дію, тобто згідно із цим трактуванням прислівник, що

дає образну характеристику дії, вираженій у формі дієслова, також вважається епітетом. У більш розповсюдженому трактуванні епітетом може бути лише визначальний компонент атрибутивної конструкції. Під час аналізу текстів НП ми фокусували увагу на епітетах, виражених у формі визначень-прикметників і дієприкметників, оскільки вважаємо подібний підхід виправданим, зважаючи на найбільшу частотність саме цих визначальних компонентів і їх особливої значущості у створенні поетичної виразності тексту НП в цілому і конкретних образів фольклорної картини світу зокрема.

Для НП характерні, перш за все, стійкі, постійні епітети. Це пов'язано з тим, що у фольклорі на всіх рівнях поетичної будови переважають стереотипи. Стереотипія фольклору виступає «одним із проявів феномену універсальності народної культури» [3, с. 333]. Стереотипи реалізуються у фольклорі через використання традиційних постійних епітетів, повторів, порівнянь, метафор, паралелізмів, формул і т.д. Мовні стереотипи сприяють сприйняттю, запам'ятовуванню і відтворенню усного тексту в процесі його побутування, тобто виконують комунікативні і мнемотехнічні функції. Присутність стереотипів пояснюється стійкістю канону, а також національною традицією.

Мінімальною одиницею стереотипної конструкції в тексті НП виступає поєднання іменника з постійним епітетом. Постійні епітети – характерна риса, властива поезії фольклору. Під постійним епітетом традиційно розуміють барвисте визначення, що поєднується нерозривним зв'язком із визначуваним словом, з яким воно утворює стійкий образно-поетичний вираз.

У текстах НП постійні епітети зустрічаються перш за все для створення образів природи: *die grüne Wiese, das grüne Gras, der grüne Garten, das tiefe Tal, liebe Sonne* и др. Пор.: *Auf der grünen Wiese/ Steht ein Karussell./ Manchmal fährt es langsam, / manchmal fährt es schnell...* [Auf der grünen Wiese].

Постійні епітети – часто тавтологічні епітети, тобто визначуване слово (іменник) виражає одну і ту ж ідею, містить одну і ту ж ознаку, що і прикметник [21, с. 243]. Кажучи про постійність як про основну і найяскравішу рису епітетів в народній поезії, виділяють два види цієї постійності: перший, коли прикметник настільки злився з визначуваним іменником, що представляє з ним одне ціле. У цьому випадку іменник (предмет, поняття) має в усній поезії ряд визначень, з одним (або двома) з яких воно поєднується. Наприклад, іменник *der Himmel* зустрічається в НП із такими епітетами, як *hell, blau*; іменник *der Mond* – із прикметниками *rund, gut, golden, silbern, weiß*; *die Sterne* – з прикметниками *silbern, weiß, golden, hell*. Напр.: *Guter Mond, du wandelst leise/ An dem blauen Himmelszelt* [Guter Mond]. Приклади показують, що найбільш споживаними епітетами у створенні образів німецького пісенного фольклору є позначення кольору, причому для народної поезії не характерна передача широкої палітри кольорів, різних відтінків. Найбільш частотні серед цієї групи епітетів – *golden, silbern, weiß, blau, rot*,

schwarz, grün. А. Вежбицька пояснює частотність позначень кольору тим, що «колірні концепти пов'язані з певними універсальними елементами людського досвіду, і ці універсальні елементи можна визначити, як день і ніч, сонце, вогонь, рослинність, небо і земля» [4, с. 57].

Окрім епітетів, які передають зовнішні ознаки предметів, у текстах ННП досить чисельна група епітетів з абстрактно-оцінною і емоційно-оцінною семантикою: *ein guter/boher Mann, liebes Kindchen, das prächtige Schloß, arme/reiche Leute, stolze Schneiderlein*. Найбільш частотним виступає емоційно-оцінний епітет «*lieb*», що зустрічається як характеристика з іменниками на означення істот (*liebes Kind, liebes Häslein, liebe Liese*), так і з іменниками на означення неістот (*liebe Aprikosen, liebe Sonne*). Поєднання в текстах ННП про природні явища анімістичного метафоричного епітета з подальшою наказовою формою дієслова створює уособлений образ. Пор.: *Komm, lieber Mai, und mache die Bäume wieder grün, und lass mir an dem Bache / die kleinen Veilchen blühen!* [Komm, lieber Mai].

Слід зазначити, що вживання прикметника «*lieb*» з іменником часто носить характер мовного кліше і є мовним стереотипом, конструктивною одиницею фольклорного тексту з повністю або частково втраченою виразністю. Особливо яскравим прикладом даного явища є ННП для дітей: вживання в текстах ННП епітетів з абстрактно-оцінною семантикою – один із засобів введення в лексичний зворот дитини елементарних морально-етичних і соціальних понять, закріплення в його свідомості системи загальноприйнятих цінностей і установок, структури суспільних стосунків. Засвоєння цих понять відбувається і завдяки елементам гри, яка, як правило, міститься в дитячому фольклорі, в тому числі ігровій моториці. Так, пісня «*Wer will fleißige Handwerker seh'n?*» супроводжується імітацією описуваних рухів.

Особливу роль у створенні образності в текстах ННП відіграє антитеза – контрастне зіставлення. Як правило, семантичні контрасти створюються і реалізуються тут саме на рівні епітетів. У побудові поетичного тексту ННП контрастні епітети стоять поряд на одній або сусідніх рядках, щоб не був втрачений зв'язок і встановлений смисловий контраст між ними. Пор.: *Großer Stern und kleiner Stern, Abend dämmern nah und fern, Lichtlein schimmer überall, unser Kindlein steht im Stall* [Großer Stern und kleiner Stern].

Використання під час створення поетичного образу зіставлення епітетів є одним із засобів створення комічного ефекту в ННП: за допомогою епітетів створюється невідповідність між існуючим і належним, очікуваним і наявним. Висміювана невідповідність може бути реальною або уявною, такою, що фактично існує або лише можлива, приписувана об'єкту осміяння. Абсурд віршованих оксюморонів також будується на невідповідності використаних епітетів, вступаючих у протиріччя із ситуацією або об'єктом, які описуються. У тексті ННП відбувається несподіване порушення звичної картини світу, справжнього співвідношення предметів і їх властивостей. Пор.: *Ich bin der Doktor Eisenbarth, widewidewitt, bum bum. Kurier die Leut nach meiner Art, widewidewitt, bum bum. Kann machen, daß die Blinden gehn, Und daß die Lahmen wieder sehn* [Ich bin der Doktor Eisenbarth].

Особливе місце в поетичному світі німецького пісенного фольклору займають оказіональні епітети, що є парними, повторюваними звуковими комплексами. У наведеному вище прикладі це поєднання *widewidewitt, bum bum*. Або: *Auf einem*

Gummi-Gummi-Berg, da wohnt ein Gummi-Gummi-Zwerg, der Gummi-Gummi-Zwerg/hat eine Gummi-Gummi-Frau, die Gummi-Gummi-Frau /hat ein Gummi-Gummi-Kind... [Auf einem Gummi-Gummi-Berg].

«Парність, повторюваність – це стихія і релікти архаїчних сходинок, а отже, і архаїчних уявлень, які свідчать про присутність міфу як істотного елементу поетичної мови і стилю фольклорного «текста» [9, с. 75].

Оказіональні епітети виконують у тексті ННП відразу декілька функцій: естетичну (створення яскравих акустичних образів), ритмічну, в піснях для дітей також ігрову функцію. За рахунок повтору і бінарної структури звукових комплексів створюється міцна основа для віршованого ритму. Проте не лише оказіональні епітети є регулювальниками ритму, ту ж функцію виконує повтор епітетів: *Grün grün grün sind alle meine Kleider!*

Grün, grün, grün ist alles, was ich hab'. Darum lieb ich alles, was so grün ist, Weil mein Schatz ein Jägermeister ist [Grün grün grün].

Ця пісня – приклад своєрідної віршованої гри в «конструктор», що здійснюється за рахунок епітетів. Повторюючи даний текст, можна кожного разу трансформувати його, лише замінюючи один член синтаксичної конструкції вірша, що багато разів повторюється («*Blau, blau, blau sind alle meine Kleider.*»; «*Rot, rot, rot sind alle meine Kleider.*...» і т. п.). У такий спосіб кожного разу створюється новий образ, а саме образ носія якої-небудь професії, що традиційно асоціюється з конкретним кольором (*rot – Feuerwehrmann, grün – Jägermeister, Schwarz – Schornsteinfeger, weiß – Bäckermeister, bunt – Malermeister*).

Культурно-мовні образи, що створюються за допомогою епітетів, з одного боку, носять на собі відбиток загальної фольклорної традиції (постійні епітети), а з іншого, є прикладом реалізації особливого словоутворення (оказіональні епітети). Одна з найважливіших функцій епітетів в ННП – створення комічного ефекту, ефекту несподіванки, що виникають як результат очевидної невідповідності між визначальною ознакою та визначуванним об'єктом. Така невідповідність часто використовується як інструмент іронії.

Порівняння – важливий образотворчий виразний засіб німецького фольклору. Порівняння – «вид тропу, заснований на уподібненні явищ, що співвідносяться» [12, с. 1021]. Визнаним фактом в стилістиці є те, що за рахунок такого уподібнення об'єкт порівняння виявляє або набуває нових і неординарних якостей.

Порівняння неодмінно передбачає два елементи: порівнюваний предмет (об'єкт порівняння) і предмет, з яким відбувається зіставлення (засіб порівняння). Саме ця ознака порівняння, тобто безпосередня присутність, чітке позначення в тексті обох порівнюваних компонентів пояснює вищу частотність цього тропу в текстах ННП, ніж метафори, де обидва плани смислової структури слова (прямий і переносний) звичайно існують в єдиному образі [18, с. 73].

Емпіричний матеріал показав, що порівняння зустрічаються далеко не у всіх жанрах ННП, що, як і у випадку з епітетами, є результатом специфічності суб'єкта-носія фольклору. Проте різноманіття джерел виникнення фольклорних творів, про які говорилося вище, специфіка побутування текстів (колективність, передача з вуст у вуста) повною мірою дозволяють говорити про різноманітність засобів стилістичної виразності фольклору, в тому числі фігур-тропів словесної образності.

Образне порівняння дозволяє наочно і яскраво представити і охарактеризувати той або інший предмет з несподіваного боку. Порівняння виконує образотворчу, описову і оцінну функ-

ції, дозволяючи не лише краще пояснити або описати об'єкт, деколи і прояснити, за допомогою оригінального зіставлення, відношення того, хто говорить до цього об'єкту. У ході дослідження текстів ННП виявлене домінування неускладнених простих порівнянь, що вводяться сполучниками *wie* і *als*: *Uns sind die Herzchen so frei/ Wie den Lerchen so hoch da droben./ Und hell klingt unser Lied dabei,/ froh allen Sorgen enthoben* [Heut ist ein wunderschöner Tag].

Зіставлення в текстах ННП засноване, як правило, на зовнішній схожості предметів. Наприклад, порівняння за кольірною ознакою: *Und der schönste Sonnenschein/ Brennt uns nach dem Bade/ Brust und Buckel braun,/ braun wie Schokolade* [Badelied].

Частотність кольірних порівнянь обумовлена і загальною, значущістю кольоропозначень у фольклорі як культурних універсалій, доступністю і очевидністю порівнюваної ознаки. Кольори є «універсальними елементами людського досвіду» [4, с. 57], і в той же час це елементи індивідуального досвіду кожної людини. Вони можуть бути благодатним параметром для образних порівнянь. Чисельні кольірні порівняння зустрічаються і в повсякденній спонтанній мові, де вони носять природний і непохідний характер.

Окрім порівнянь за ознакою кольору, є порівняння, засновані на схожості інших зовнішніх ознак предметів і явищ: формі, розміру або загальній зовнішній схожості: *Dieses ist der Dicke,/ er ist stark und schwer;/ er ist stark und schwer/, geht so gern spazieren,/ breit wie ein großer Bär* [Dieses ist der Dicke].

В основі порівнянь лежить метафоричне перенесення, коли одна або декілька характеристик (ознак) одного об'єкту переносяться на інший об'єкт, проте повністю, на відміну від метафори, поетичного отожднення двох об'єктів не відбувається. Порівняння зіставляє об'єкти, зберігаючи їх автономність. Елементи метафори тісно сплетені один з одним, будучи нерозривною єдністю. Проте питання розмежування і співвідношення між порівнянням і метафорою представляється деколи украй неоднозначним і суперечливим, що пов'язане із самою природою цих явищ [20, с. 22].

Метафора і порівняння – схожі за своєю сутністю явища, що виконують схожу функцію. Порівняння за своєю природою метафоричне, містить у собі метафоричне перенесення значень, тобто метафорично інтерпретує дійсність. Функцією порівняння потенційно володіють складні прикметники, що містяться в текстах ННП. Такі прикметники потенційно, в «згорнутому» вигляді містять порівняння. Напр.: *Spannenlanger Hänsel, nudeldicke Dim'./gehen wir in den Garten./schütteln wir die Birn...* [Wir gehen in den Garten].

Метафора традиційно визначається в лінгвістичній літературі як «слово або зворот мови, спожиті в переносному значенні для визначення предмету або явища на основі будь-якої аналогії, схожості» [15, с. 458]. Метафора – один з основних і традиційно властивих усній народній творчості прийомів пізнання дійсності за допомогою її образного осмислення. Поетична образність фольклору пояснюється її «генетичним зв'язком» із міфом і міфологічним мисленням [9, с. 55]. Міфологічне мислення – це свого роду анімістичне сприйняття світу, одушевлення всіх його компонентів, відчуття себе як частини загального, відчуття причетності і співпереживання.

Світ фольклорних творів – це особлива міфореальність. Під міфореальністю розуміється «реальність суб'єктивно-об'єктивного характеру, пов'язана з особливим типом свідомості і навіть занурена в таку свідомість, і така, що існує в колективно-індивідуальній свідомості завдяки особливостям міфичного мислення» [13, с. 89].

Егоцентризм свідомості, тобто зосередженість на своїх відчуттях, переживаннях, оцінках і перенесення їх на весь навколишній світ кожного разу немов заново творить для себе цю міфо-

реальність, що так дивно перекликається з наївними міфичними виставами. Носій міфичного мислення одночасно індивідуальний (індивід, окрема людина) і колективний (народ, етнос). Індивідуальний і колективний суб'єкти не протиставлені один одному, вони обидва, впливаючи один на одного, формують цю міфореальність і актуалізують її у фольклорних текстах [16, с. 205].

Суб'єкт міфореальності, носій міфологічної свідомості характеризується пантеїстичним поглядом на світ: суб'єкт є частиною навколишнього світу, одухотворює його і отожднює себе з ним. Фольклорний текст як «актуалізована міфореальність» [13, с. 89] реалізує і створює її багато в чому за рахунок мовних ресурсів образності, особливо тропів. Серед тропів особливу роль для передачі пантеїстичного відношення суб'єкта до природи, анімістичного світосприйняття, невід'ємності суб'єкта від довкілля як основних рис міфологічної свідомості відіграє метафора і її особливий вид – уособлення. Тому закономірно, що основна доля метафор у фольклорних текстах доводиться на уособлення.

Уособлення – вид метафори, перенесення людських ознак (в деяких випадках, будь-якої живої істоти) на неживі предмети і явища [12, с. 691]. В основі уособлення лежить система тонких образних асоціацій, що втілюються у фольклорному тексті в живописні поетичні картини: *Die Blumelein, sie schlafen/ Schon längst im Mondenschein./ Sie nicken mit den Köpfchen/ Auf ihren Stengelein./ Es rüttelt sich der Blütenbaum,/ Er sauselt wie im Traum./ Schlafe, schlafe, schlafe du, mein Kindelein!* [Die Blumelein schlafen].

Ця колісанка демонструє багатство використаних зображувально-виразних засобів, в ній представлені: уособлення (*schlafen, nicken*), паралелізм (*esrüttelt, essauselt*), порівняння (*Ersäuseltwieim Traum*); різні види повтору (триразовий повтор *Schlafe, schlafe, schlafe du*; суфіксальний повтор *Stengelein, Kindelein*). За допомогою стилістичних, лексичних і морфологічних (зменшувально-пестливі суфікси *-lein, -chen*) засобів мовної експресивності в цій колісанці створюється ніжна і надзвичайно образна картина природи, що дремає під місячним світлом.

Уособлення природи, неживих предметів, абстрактних понять на лексичному рівні здійснюється в текстах ННП часто за допомогою дієслів, наприклад в наказовому способі (*komm(e), mache, gib, bringe*): *Leise Peterle, leise./Der Mond geht auf die Reise./ Er hat ein weißes Pferd gezäumt./Das geht so still, als ob es träumt./Leise Peterle, leise* [Wiegeliel].

Висновки. Отже, культурно-мовні образи в текстах ННП створюються за допомогою таких груп епітетів: постійні епітети; епітети, що характеризують зовнішні ознаки предметів і явищ; епітети з абстрактно-оцінною семантикою; оказіональні епітети. Образи, що створюються за допомогою епітетів, з одного боку, носять на собі відбиток загальнофольклорної традиції (постійні епітети), з іншого, – реалізуються через оказіональні епітети. Епітети в ННП, окрім власно естетичної (створення яскравих образів, що запам'ятовуються), виконують такі ключові функції, як створення зіставлення, створення комічного ефекту, ефекту несподіванки, що виникають як результат очевидної невідповідності між визначальною ознакою і визначуваним об'єктом. У німецькому пісенному фольклорі превалюють також вже сталі традиційні і звичні метафори. Метафоричне перенесення в ННП – інструмент пізнання світу і відображення його в міфореальності пісенних текстів.

Перспективним напрямом вивчення німецької народної пісні слід вважати вивчення її інших лінгвістичних параметрів. Подальші розвідки в цьому напрямку дозволять глибше осягнути це унікальне явище німецької етнокультури.

Література:

1. Аникин В.П. Русский фольклор / В.П. Аникин. – М. : Высшая школа, 1987. – 286 с.
2. Артеменко Е.Б. Синтаксический строй русской народной лирической песни в аспекте ее художественной организации / Е.Б. Артеменко. – Воронеж : ВГУ, 1977. – 160 с.
3. Бралина С.Ж. Стереотип в концептосфере фольклора / С.Ж. Бралина. – Мир человека и мир языка: Коллективная монография. – Кемерово : ИПК «Графика», 2003. – С. 333–338.
4. Вежицкая А. Язык. Культура. Познание / А. Вежицкая. – М. : Рус. слово, 1996. – 411 с.
5. Веселовский А.Н. Историческая поэтика / А.Н. Веселовский. – М. : Высш. шк., 1989. – 404 с.
6. Гнатюк В.М. Вибрані статті про народну творчість / В.М. Гнатюк. – К. : Народознавство, 1976. – 247 с.
7. Дмитренко М.К. Українська фольклористика: історія, теорія, практика / М.К. Дмитренко. – К. : Народознавство, 2001. – 576 с.
8. Лановик М.Б., Лановик З.Б. Українська усна народна творчість / М.Б. Лановик, З.Б. Лановик. – К. : Знання-Прес, 2003. – 591 с.
9. Лойтер С.М. Русский детский фольклор и детская мифология: Исслед. И тексты / С.М. Лойтер. – Петрозаводск : КГПУ, 2001. – 293 с.
10. Мишанич М.В. Українські народні пісні Кубані на історичну та суспільно побутову тематику : автореф. дис... канд. філол. Наук : 10.01.07 / М.В. Мишанич. – Львів : ЛНУ ім. І.Я. Франка, 2000. – 22 с.
11. Москвин В.П. Очерки по функциональной стилистике русского языка / В.П. Москвин. – Волгоград : Колледж, 2002. – 106 с.
12. Николюкин А.Н. Литературная энциклопедия терминов и понятий / Гл. ред. и сост. А. Н. Николюкин. – М. : Интелвак, 2001. – 1595 с.
13. Слесарев А.Г. Анализ мифических текстов / А.Г. Слесарев // Проблемы истории литературы. – Вып. 15. – 2002. – С. 80–91.
14. Табахьян П.В. Сопоставительная стилистика русского и немецкого фольклора / П.В. Табахьян. – К. : Вища школа, 1980. – 152 с.
15. Стилистический энциклопедический словарь русского языка / под ред. М.Н. Кожинной. – М. : Флинта, Наука, 2006. – 696 с.
16. Amman A.-N. Tannhäuser im Venusberg: Der Mythos im Volkslied / A.-N. Amman. – Zürich: Origo Verlag, 1964. – 256 s.
17. Bausinger H. Formen der «Volkspoesie» / H. Bausinger. – Berlin: Erich Schmidt, 1980. – 312 s.
18. Franz K., Gartner H. Kinderlyrik zwischen Tradition und Moderne / K. Franz, H. Gartner. – Hohengehren : Schneider Verlag, 1996. – 184 s.
19. Klusen E. Volkslied. Fund und Erfindung / E. Klusen – Köln : Gerig, 1969. – 242 s.
20. Kurz G. Metapher, Allegorie, Symbol / G. Kurz. – Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2002. – 113 s.
21. Riesel E., Schendels E. Deutsche Stilistik / E. Riesel, E. Schendels – М. : Высшая школа, 1975. – 316 с.
22. Röhrich L. Gesammelte Schriften zur Volkslied- und Volksballadenforschung / L. Röhrich. – München, N.Y., B. : Waxmann, 2002. – 511 s.
23. Steinbrück M. Haltung und rhetorische Form: Tropen, Figuren und Rhythmus in der Prosa des Eunap von Sardes / M. Steinbrück. – Hildesheim, Zürich, New-York: Olms Georg Verlag, 2004. – 176 s.
24. Steinitz W. Deutsche Volkslieder demokratischen Charakters aus 6. Jahrhundert-en / W. Steinitz. – Berlin : Akademie, 1978. – 335 s.
25. Strohbach H. Deutsches Volkslied in Geschichte und Gegenwart / H. Strohbach. – B. : Akademie, 1980. – 167 s.

Шапочка Н. В. Лексические средства создания образности в немецком песенном фольклоре

Аннотация. Статья посвящена средствам лексического образотворчества в немецких народных песнях. Материал доказывает присутствие в данных фольклорных текстах метафоры, эпитетов, олицетворения и сравнения как наиболее значительных элементов в создании поэтической выразительности текста немецкой народной песни в целом и конкретных образов немецкой фольклорной картины мира.

Ключевые слова: немецкая народная песня, метафора, эпитет, олицетворение, сравнение, образность.

Shapochka N. Lexical resources of creating imagery in German song folklore

Summary. The article deals with the resources of lexical image creativity in German folk songs. The material proves the presence in the folklore texts of metaphors, epithets, personification and similes as the most significant elements in the creation of the poetic expressiveness of the text of the German folk song in general and the specific images of the German folklore picture of the world.

Key words: German folk song, metaphor, epithet, personification, simile, imagery